

Čtení na pokračování,
Část dvacátá první:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola V/3 - pokračování

„Ano, pane,“ odpověděl ceremoniář.

„Jsem z vás smutný, mé děti. Jsem smutný, protože jste kněžími zítřka. Ted' prosím jděte a kéž vám Pán odpustí, pošle vám svoji milost a vede vás.“

Chlapci beze slova zírali na Nektaria.

„Jděte ...“ řekl Nektarios znovu, „A prosím, dnes v poledne bych rád slyšel, že jste se jeden s druhým zcela usmířili. Jinak budu muset pokračovat s mým potrestáním delší dobu.“

Chlapci hanbou sklonili hlavy a plni strachu a bázně jeden po druhém opustili místnost. Toho dne nešel nikdo z nich na oběd. Místo toho zůstali ve svých pokojích a plakali. Mezitím příhoda kolovala z třídy do třídy a přinášela svým posluchačům množství pocitů. Někteří k Nektariovi cítili maximální úctu za to, že potrestal sebe za špatnosti svých studentů; jiní o tom stále dokola diskutovali; a další byli pouze zcela překvapeni.

Nektarios opravdu po tři dny nejedl a modlil se za školu. Po celou dobu byl v radostné a klidné náladě. V odpověď na to se začalo objevovat jisté zlepšení. Studenti, z nichž mnozí měli zatvrzelá srdce, se začali měnit. Více se věnovali studiu. Jako by počínali rozumět úžasnému významu toho, co znamená být knězem, služebníkem ukřižovaného Krista. V podstatě přijali Boží milost. Nově formovaný dobrý názor na Nektaria přetrvával tím, jak se předával od odjíždějících studentů těm novým a ověřoval všemi jeho slovy a skutky. Sám Nektarios si všiml nové nálady na škole, a to činilo jeho lásku k něžným duším, které mu Pán svěřil, ještě silnější.

Jak Nektarios pokračoval ve svém oblíbené činnosti – v kultivaci školní zahrady, zjistil, že mnozí studenti byli dychtiví mu pomáhat. A jelikož mnozí studenti byli z naprostého venkova, výuka zemědělství nebyla pouze zábava, ale opravdovým učením. Z tohoto důvodu se Nektarios domníval, že by byl dobrý nápad přijmout agronoma, který by vyučoval kurz základů zemědělství. Studenti by jistě přivítali tento příspěvek ke svému studijnímu plánu. Nektarios tedy připravil podklady předsedovi výboru. Bohužel, Nektariovo úsilí nakonec přišlo vniveč navzdory počátečnímu slibnému setkání.

„Pane správce,“ říkal Nektarios, „ani si neumíte představit, jaký praktický zisk bude pro kněze na úplném venkově, když bude moci nabídnout lidem i znalosti o zemědělství ... Přese všechno, člověk je jednotu těla i duše. Nejdříve duchovní potrava, poté potrava pro tělo.“

„Ovšem ... ovšem, nemůžete to vyjádřit správněji. Budu Váš návrh podporovat a trvat na tom, aby byly uvolněny potřebné prostředky,“ odpověděl mu správce sebevědomě.

Avšak poté, co se setkal s ostatními, správce podlehl jejich opozici, aniž by svedl sebemenší boj na podporu tohoto návrhu. Když se o tom Nektarios dozvěděl, velmi ho to rozesmutnilo. „Zvláštní,“ říkal si pro sebe, „jak může tento člověk důstojného sociálního postavení činit tak prázdné sliby.“

Byl rozčarovaný kvůli studentům, kteří opustili chudé rodiny a vzdálené vesnice. Takový kurz mohl těmto lidem nabídnout velké naděje. Škoda, říkal si, že nikdy nestudoval zemědělství, mohl by býval studenty naučit něco sám.

Každopádně měl Nektarios velmi málo volného času. Zaskakoval, kdekoliv chyběl učitel a rovněž psal články do novin Ieros Syndesmos¹ nebo Holy League². Nektarios nedávno našel oblibu v očích metropolity Germana Kalligase, který byl v té době prezidentem Bratrstva duchovních v Athénách. Nektarios považoval metropolitovu přízeň za velkou poctu a Boží laskavost. Metropolita ho nyní zval na bohoslužby, byl žádán o vzpomínkové služby za zesnulé z královské rodiny i jiných významných lidí a ptali se ho na názor na problémy, kterým čelila řecká pravoslavná církev. A jelikož byl metropolita rovněž zakladatelem novin Ieros Syndesmos, snad proto nemohl Nektarios odmítnout pro ně psát. Když ho požádali, Nektarios odpověděl slovy: „Vážím si Vašeho úsilí, Vaše Milosti, a chválím Vaše zbožné úmysly, a proto přijímám poctu, že mohu přispět svými články, a vyjadřuji Vám i vydavateli novin, panu J. Mesolorasovi nejsrdečnější díky. Ujišťuji Vás, že se budu horlivě věnovat této cti, kdykoliv budu mít volný čas.“

Copak horlivost ... Toto byla Nektariova reakce na všechny jeho úkoly. Tato horlivost byla ve skutečnosti něco jako jeho obchodní značka, ať už sliboval svůj čas, úsilí či schopnosti nejobyčejnějšímu mnichovi nebo metropolitovi.

A tak se Nektarios ujal tohoto nového požadavku od metropolity. I když měl nekonečné povinnosti jako děkan Rizarioské školy, zařídil si to, ačkoliv většina jeho času na spánek byla opět obětována a jeho tělo bylo vyčerpané. Jediné, na co si občas stěžoval, byl on sám. Zlobil se na sebe, že nemá fyzickou výdrž nabídnout celonoční bdění Bohorodici, která vždy slyšela jeho prosby a stála při něm jako ochránce a přítel.

1 Svatý odkaz

2 Svatá liga

KAPITOLA VI/3

Měsíc po vánočních prázdninách zjistil Nektarios, že se opět stal obětí pomluv kvůli menšímu incidentu, který se týkal starého profesora filozofie Theodosia Venizelose. Pár lidí se znovu rozhodlo oživit otázku jeho propuštění z alexandrijského patriarchátu a kontroverze kolem toho. To pochopitelně jen přililo olej do ohně.

Theodosios Venizelos byl nyní starý muž, ale svého času během svých studií v Německu zazářil a v průběhu svého života vydal mnoho odborných článků. Nebyl schopen získat místo na univerzitě a cítil se tím být velmi ukřivděný. Nyní byl v Rizarioské a on a jeden jeho kolega (profesor fyziky a matematiky) měli nějaké neshody. Nektarios jako děkan školy, se nedomníval, že tato věc vyžaduje větší pozornosti. Nicméně nebyl by to Nektarios, kdyby se nepokusil tyto dva muže usmířit. Doufal, že věc postupně vychladne a nestane se předmětem pozornosti panujícího tříčlenného výboru. Bohužel ani jeden z mužů nebyl ochotný k mírovému řešení. Pokračovali v ústních útocích jeden na druhého a pokoušeli se zatáhnout školu do svého boje. Zaměstnanci byli stále více rozdělení podle toho, kterou stranu zastávali.

Zatímco toto vše na škole pokračovalo, stával se sám Nektarios nejdříve objektem pro pomluvy, pak pro řeči, kritiku a nakonec pro osobní odsudky. Od kostelníka z kaple se ke svému velkému překvapení dozvěděl, že při jeho ustanovení na škole nebyly vyplněny správné papíry a že se na ministerstvu říkalo, že byl vykázán z Egypta z morálních důvodů. Ano, zbožnému Nektariovi se znovu otevřela stará rána ...

Nektarios opět cítil trýzeň, kterou tak dobře znal. Od sekretáře ministra se dožadoval informací, co proti němu bylo řečeno. Dostal kopii „informací“ o něm, které pocházely od politického představitele (dnes bychom řekli velvyslance) z Egypta. Byl to důvěrný dopis od vyslance G. Gryparise adresovaný ministru D. Kaliphornovi a byl datován 28. ledna 1894. Po přečtení toho dopisu ztratil Nektarios řeč. Četl následující:

Pane ministře, ohledně žádosti ctihodného ministra zahraničních věcí mám tu čest poslat Vám informace týkající se Jeho Eminence, bývalého biskupa z Egypta. Dříve zmíněný biskup byl mnichem v klášteře na Chiosu, kde se seznámil s panem Janem Horemisem, který si ho vzal pod patronát a doporučil ho Jeho Svatosti, patriarchovi alexandrijskému. Tito muži společně platili náboženská studia pana Kephalse v Athénách, kde získal teologický diplom na Teologické škole Národní univerzity. Po ukončení studií se vrátil sem, kde ho patriarcha ustanovil archimandritou a udělal z něj kazatele a sekretáře patriarchátu. Během těchto služeb se ukázal být vskutku horlivý při svých povinnostech a žil asketickým

životem. Po určité době byl poslán patriarchou do Káhiry, aby podléhal biskupovi a patriarchálnímu správci Libye. Po roztržce, která následovala mezi patriarchou a biskupem Libye, odjel správce do Smyrny a pozici patriarchálního biskupa převzal archimandrita Nektarios. Tuto pozici si ponechal, i když byl poté ordinován jako metropolita pentapolský. Zpočátku byl patriarcha s metropolitou pentapolským vcelku spokojený, protože se ukázal jako podnikavý a schopný. Později se patriarchovi znelíbil, když vyšlo najevo jeho přání jednat neomezeně a nezávisle. Patriarcha považoval tuto nezávislost za neposlušnost a měl být potrestán, což bylo důvodem, proč Jeho Eminence považovala za nejlepší odsunout metropolitu z Egypta. Patriarší zdroj uvádí, že přesun metropolity pentapolského byl vyprovokován morálním poklesem. Má služba mi nicméně ukládá za povinnost informovat Vás rovněž, že dle jiných zdrojů, které jsou stejně tak hodnověrné, byl metropolita obětí konspirace a pomluv. Konečně, mám tu čest sdělit Vám, že metropolita pentapolský byl považován za výborného duchovního, který byl jak energický, tak efektivní, dokonce i těmi z patriarchátu.

S úctou
G. Gryparis

Nektarios nikdy nemohl uvěřit tomu, že zákázonosné, neomluvitelné pomlavy a zlá nenávisť vůči němu si najde cestu až na ministerstvo. Nikdy ho nenapadlo, že by to natolik mohlo zajímat líné a zvědavé pomlouvače a následně skutečně přivést osobně ministra k pochybnostem o něm.

Ve velkém smutku strávil Nektarios tuto noc před ikonou Krista. Stará rána se znovu otevřela a on nevěděl, zda se někdy vůbec vyléčí. Nestěžoval si, jen prosil o Pánovu milost a podporu. Modlil se, aby mu Hospodin pomohl přijmout tento zármutek. Zatímco se modlil, rozhodl se Nektarios nakonec napsat osobní dopis patriarchu Sofroniovi. Přesto se cítil mírně nejistý a pohlédl na ikonu přsvaté Panny Bohorodice o schválení. Věděl, že dokáže přijmout chyby a bloudění svých pozemských dětí.

„Musím mu napsat ... Napíšu jen pár slov, drahá Paní, protože to už nemohu vydržet. Prosím Tě, přimluv se u svého Syna, aby mi odpustil.“